

Till Klimat- och näringslivsdepartementet
Stockholm den 05 maj 2023
KN2023/02708

Kontaktperson: Albin Carlén
Albin.carlen@heidelbergmaterials.com
Klimat- och Energichef
Northern Europe

Remissyttrande över Europeiska kommissionens förslag till förordning om netto-nollindustrin – *Net Zero Industry Act*

Heidelberg Materials, härnäst **HM**, har genom remiss den 23 mars 2023 beretts tillfälle att avge yttrande över Europeiska kommissionens förslag till förordning om netto-nollindustrin. Utgångspunkterna för vårt yttrande presenteras i avsnitt 1 nedan. Därefter följer en ingående genomgång av våra synpunkter på ett antal av bestämmelserna i förordningsförslaget (avsnitt 2).

1. Utgångspunkter

Heidelberg Materials-koncernen som är en av världens största byggmaterialtillverkare. Heidelberg Materials har verksamhet i fler än 50 länder med över 51 000 medarbetare på närmare 3 000 platser. Ansvar för miljön är en kärna i koncernens verksamhet. Som en föregångare på vägen mot klimatneutralitet och en cirkulär ekonomi i byggmaterialindustrin, arbetar koncernen för att utveckla hållbara byggmaterial och lösningar för framtiden.

Vid vår cementfabrik i Slite på Gotland planerar vi att etablera en av världens första fullskaliga carbon capture-anläggningar i cementproduktion. Projektet är en av Sveriges största satsningar för att ställa om svensk industri. Tillgången till klimatpositiv cement är den enskilt viktigaste pusselbiten för att den svenska bygg- och anläggningssektorn ska kunna bygga klimatneutralt. När CCS-anläggningen driftsätts – planerat till år 2030 – kommer den att fånga in uppemot 1,8 miljoner ton koldioxid årligen. Det motsvarar Slitefabrikens samlade utsläpp idag och cirka 3 procent av Sveriges totala utsläpp.

2. Synpunkter

2.1 Förslagets omfattning

Industrins och energisystemets klimatomställning är avgörande för att nå klimatmålen och utgör hörnstenar i HM:s strategi framåt. Bolaget ser generellt positivt på initiativ som stöttar detta genom att främja utveckling och tillverkning av netto-nollteknik inom unionen. Det är också viktigt med starka europeiska leverantörskedjor av nödvändig teknik, utan att unionen för den skull slutar att värna om och vara en stark röst för frihandel. EU:s målsättningar får inte motverka import av teknologi från tredje land. HM efterfrågar vidare analys av förordningens konsekvenser i dessa avseenden.

För att klimatomställningen ska vara möjlig behövs tillförlitlig tillgång till kostnadseffektiv teknik, en omställning av industrin – dvs. en faktiskt användning av tekniken – och robust energiförsörjning.

Tillgång till teknik är *en* del i omställningen. Prioriteringen av tekniktillverkning får inte ske på bekostnad av de andra två leden i kedjan. Om förslaget genomförs måste det skjutas till tillräckliga resurser för att undvika detta.

Majoriteten av koldioxidutsläppen från cementtillverkning kommer från råvaran: koldioxid avskiljs från kalkstenen när den upphettas. De utsläppen kan inte förhindras genom byte av energibärare, utan omställningen måste ske genom att koldioxiden fångas in och lagras eller på något annat sätt permanent förhindras att nå atmosfären. Även för andra branscher än cementbranschen kommer möjligheten att fånga in och lagra koldioxid att vara avgörande för att klara en snabb klimatomställning. Det är därför helt nödvändigt att det finns infrastruktur för transport och lagring av koldioxid inom unionen. HM ställer sig mot denna bakgrund positivt till att såväl *tillverkning av tekniker* för infångning och lagring av koldioxid som *platser för lagring* av koldioxid omfattas av förslaget. För att kedjan ska bli fullständig och faktiskt klimateffekt uppnås så snabbt som möjligt anser vi dock att även industriella projekt som innefattar faktiskt *användning* av infångningsteknik ska inkluderas i förslaget och främjas på samma sätt som tekniktillverkningen och lagringsplatserna. Detta bör i vart fall gälla infångningsprojekt som avser oundvikliga processutsläpp från industrin och biogena koldioxidutsläpp. En sådan avgränsning maximerar klimatnyttan eftersom de projekten inte använder infångning och lagring som en *ersättning* för att byta ut fossila tekniker mot icke-fossila där det faktiskt är möjligt. Om dessa infångningsprojekt av något skäl inte omfattas av Net-Zero Industry Act i dess slutliga form måste åtgärder för att främja dem vidtas genom ett annat instrument.

Oavsett ovan bör för ökad tydlighet definitionen i artikel 3 av *net-zero strategic projects* ändras så att det framgår att även lagringsplatser kan utgöra sådana strategiska projekt (vilket följer av artikel 10.2, men inte är harmonierat med definitionen).

2.2 En förenklad tillståndsprövning

HM anser i allmänhet att åtgärder som förenklar och förkortar tillståndsprövningar är positiva, eftersom dessa processer idag är en flaskhals för industrins omställning. Oförutsägbara och långa tillståndsprövningar riskerar att hindra investeringar i EU och i enskilda medlemsländer. Generellt sett behöver EU-kommissionen lägga ökat fokus på att tillse att lagstiftning efterlevs i medlemsstater och att avsedda effekter i form av kortare ledtider uppnås.

Såvitt avser **tidsfrister för prövningen** (artikel 6) anser HM att fasta tidsfrister är mycket viktiga, men de bör också följas av krav på tidsplaner för målens handläggning för ökad transparens.

Vad gäller förslaget om **one stop shop** (artikel 4) välkomnar HM intentionen med förslaget, då det är absolut kritiskt knutet till att nå förbättringar i det svenska prövningssystemet. Det är en stor utmaning med de många aktörer som i dagsläget är involverade i olika delar av tillståndsprövningarna, såvitt avser de väsentliga tillstånden för de projekt som omfattas av förslaget. Detta utgör en stor risk för fördröjningar och skapar osäkerheter. Ur ett svenskt perspektiv krävs att en eventuell koordinatorroll åtföljs av ett tydligt ansvar för genomförande av prövningssystemet och därutöver att övriga involverade myndigheter åläggs att följa tidsfristerna för prövningen (enligt ovan). En fungerande

koordinatorroll förutsätter även nödvändig kapacitet och kompetens för att kunna hantera ett större ansvar.

I Sverige behöver förslaget även kompletteras av andra åtgärder för att bättre främja effektivare miljöprövningar, såsom att stärka prövningsmyndighetens roll och ge större resurser till domstolar och myndigheter. En stor anledning till att svenska tillståndsprocesser är långdragna är att det läggs mycket tid och resurser på att bemöta och hantera omfattande kompletteringsönskemål från remissmyndigheter, önskemål som inte sällan är oprecisa eller överdrivet detaljerade. För att främja resurseffektiviteten, handläggningstiderna och processriskerna vore det önskvärt att prövningsmyndigheten i större utsträckning agerade självständigt och att andra myndigheter inte hade en partsroll.

2.3 Kapacitetsmål för koldioxidlagring

HM välkomnar förslagen att sätta upp mål för att utöka unionens kapacitet för koldioxidlagring (artikel 16). Vi anser dock att målet ska sättas ännu högre än de nu föreslagna minst 50 miljoner ton år 2050, med hänsyn till det lagringsbehov som kan förväntas kommande decennier. Det bör även införas delmål för utökningen och fler konkreta åtgärder för att nå målen. Vi är positiva till att producenter av gas och olja ska bidra till målen (artikel 18) men det är svårt att av förslaget förstå hur detta rent konkret ska gå till.

2.4 Offentlig upphandling

Offentlig sektor har en nyckelroll för att driva på omställningen genom att vara tuffa kravställare i upphandlingar. Vi är därför mycket positiva till förslagen i artikel 19 och anser att EU på fler områden ska stärka hållbarhetskravens roll i upphandlingar.

2.5 Innovation

HM bedömer att inrättandet av regulatoriska sandlådor enligt artikel 26 kan främja innovation och ser positivt på förslaget.

2.6 Finansiering

Tillgången till finansiering kommer att vara avgörande för möjligheten att genomföra förslagets ambitiösa mål. HM anser att förordningen bör kompletteras skarpare bestämmelser om finansieringslösningar och tilldelning av offentligt stöd, eller åtföljas av andra åtgärder avseende detta.

Karin Comstedt Webb

Vice VD Heidelberg Materials Sweden, Heidelberg Materials Northern Europe